

De Buurtopa ...

... luistert naar de kinderen

- Vertaald uit het Spaans

Ik, Séñior Señor Retirado, stop mijn pijpje, pak mijn wandelstok en ga mijn hond uitlaten. Ik neem er alle tijd voor.

Als eerste zie ik mijn jonge buurmeisje op de stoep voor haar huis zitten. "Señor, waarom spelen jongens toch altijd met jongens en niet met hun zusje? Waarom moet ik hier nu alleen zitten?"

In het park tref ik Chico, 11 jaar, met zijn hond: "Ik wil later architect worden! Daarom doe ik goed mijn best op school, ook met rekenen en wiskunde. Waarom dat dan speciaal? Ha ha, een architect had een brug gebouwd. Die werd met een groot schip met hijskranen op z'n plaats gelegd ... maar de brug was één meter te kort! Die architect had beter moeten leren rekenen! Als ik een brug bouw, gaat die precies passen!"

Wat wil je later worden?

- Dierenpolitie! Ik ga dieren redden want de mensen zorgen vaak helemaal niet goed voor de dieren.
- Tandarts! De mensen van hun kiespijn afhelfen!
- Veel jongens zeiden: soldaat! Want dan kun je mensen redden!

Over dieren gesproken: in de kerk vroeg ik een misdienette wat zij van het Passieverhaal vond. "Die Jezus is helemaal niet goed! Hij ging op een veulen zitten! Op een veulen mag nog helemaal geen man zitten! Veel te zwaar voor een veulen!"

Een misdienaar, op dezelfde vraag: "Nou, jullie noemen dit *De Goede Week*. Ik vind het een *slechte week!*"

De kinderen openbaren mij hun gevoelsleven, hun wereld, inclusief angstdromen en de gedachte aan de dood. Leven en dood - cruciale thema's.

Er passeren heel wat gestorven honden, poezen en vooral konijnen met bijbehorende huilbuien. Vidal: "Juf op school vroeg: waarom huil je zo?" - toen, niet meer nu. Want "de konijnen en poezen zijn nu in de hemel en nog steeds in ons hart" - en de opsomming werd vervolgd.

Vidal, 8 jaar

Bij het speeltuintje trof ik Vidal. Hij was daar alleen, hij wachtte op Ernesto. Deze was even naar de stad. Toen begon Vidal te praten.

Eerst over zijn nieuwe schoenen. Hij zit [op school] in groep vijf, is acht jaar. Hij leert nu de moeilijker tafels - "Die van 50 is niet moeilijk! En deelsommen zijn eigenlijk ook tafels."

Hij heeft een stiefmoeder. Deze is genezen van kanker en van een bloedpropje in de bloedbaan. Ze gebruikt hier nog wel medicijnen voor. Zijn vader heeft last van zijn knie. Het werk was te druk voor hem. Nu heeft hij ander werk met meer vrije tijd. Zijn zusje (nu jarig) was te vroeg geboren en met hartklachten, belandde dus in de couveuse. Een zorgelijk, ernstig kijkend kind, verre van vrolijk. Hij neemt de zorgen van zijn gezin op zich.

Hij was in het speeltuintje door iemand gefotografeerd terwijl hij stond te huilen omdat hij zijn hoofd aan het klimrek gestoten had. Hij ging meteen naar de stiefvader van Quinto en naar zijn eigen vader. Als zoiets nog eens gebeurt, zei hij, moet hij meteen naar die vaders toe gaan, want die troosten je.

Ja, hij mist Lucas ook. [Deze, nog jong, is verhuisd en ook ik mis hem]. Hij voelde zich eenzaam. Gelukkig kwam Quinto nog. Hij speelt veel met Dario, minder met Nardo, ook wel met Orlin.

Hij gaat verhuizen, waarschijnlijk naar de Voorstad - dat is nog wel te lopen hierheen, om naar Quinto enz. te gaan. "De tweeling Enrico en Fabio [*] zijn nu gelukkig ieder weekend hier." En hij doet aan trampoline springen.

[* Zie < https://www.erase.be/verhalen/de_tweeling.pdf > - en daar de vele gesprekken die ik vooral met Fabio mocht voeren.]

Woensdag trof ik eerst Vidal, Quinto en Leyla. Vidal zit te wachten tot zijn ouders het kinderfeestje voor zijn verjaardag eindelijk eens gaan plannen. Ze willen ergens heen gaan, maar komt het er ooit nog van? "Ze zijn te druk, mijn ouders."

Vidal is het kind waarvan de vader geen tijd had om het verjaardagsfeestje te vieren. Zijn cadeau was niet persoonlijk uitgezocht door zijn vader maar "geld, gewoon geld!" - met, meen ik te mogen zeggen, een teleurgestelde intonatie. Geen feestje, geen persoonlijk cadeau. Nu wil hij dus een nieuw konijn ...

"Mijn konijn is nu in de hemel. Ik ga aan mijn ouders vragen of ik van mijn verjaardagsgeld een nieuw konijn mag kopen"

Weer trof ik Vidal op zijn geliefde wip, met Quinto en Leyla. Zij stopten meteen hun spel. We spraken over vulkanen, lava, magma en zo meer n.a.v. zijn T-shirt waarop Sicilië was afgebeeld.

Nu Pokemon[figuren] spelen? Vidal: "Nee, we zijn nu eerst gewone kinderen!"

Vidal begon meteen over zijn enge dromen te vertellen - en dit bleef het onderwerp tot aan het speeltuintje toe. Ik herkende in hun droomfiguren de dood en de Pokemon-figuren; zij zelf ook tv-figuren.

Vidal: "... een geraamte met een mantel. Die had een briefje met erop 'Dood Vidal!'. En daarna een briefje met 'Dood Quinto!' ... Die mantel trok ik niet aan, want dan krijg ik een briefje met 'Dood Quinto' ... en dan mis ik mijn vriend ... wat moet ik dan doen?"

Quinto had natuurlijk 'ook zoiets gedroomd', maar Vidal claimde zijn droom als de zijne, namelijk gedateerd op 8 juli, en zo lang geleden dat Quinto "nog in de buik van zijn moeder was". Quinto is namelijk op 9 juli jarig en iets jonger.

De jongens gingen de speeltuin in, Vidal meteen op zijn geliefde wip, terwijl ik nog een poos met Leyla en de hond aan de rand daarvan bleef praten. Zij heeft altijd veel vragen.

Tot vreugde van ons drieën kwam ineens Vidal [na zijn verhuizing] een dagje bij Quinto spelen; ik trof ze samen in het speeltuintje. Vidal was niet alleen altijd schitterend op het warme weer gekleed, maar hij is ook het filosofische praatkind, dat nadenkt en sprak vanaf de tijd van Adam ("De mensheid") tot en met de verre toekomst na dit leven "waar mijn konijn nu is - en waar ook mijn opa is ... en waar ik ook vandaan kom".

Dat ik verhuisde kinderen ook mis en blij ben als ik ze weer eens zie, dit is voor deze kinderen de vanzelfsprekendste zaak ter wereld. Zij missen ze ook en ook zij zien uit naar de dag dat de tweeling weer hier is.

Quinto en Leyla

Bij het hond-uitlaten trof ik Quinto, Leyla en Vidal. Quinto was een tand verloren; de nieuwe komt er al aan.

Quinto was te druk en te uitdagend voor de hond, zodat deze naar hem blafte. Quinto schoot in de angst en vloog weg naar huis. Wij daar ook heen. Moeder kwam erbij - gefeliciteerd met de baby! - en zij bracht Quinto stapje voor stapje weer terug bij de hond. Ik droogde zijn tranen enkele malen en omarmde hem. "Ja," zei moeder, "hij schiet snel in de angst". Leyla en Vidal gaven het goede voorbeeld door laag te gaan zitten en zo de hond rustig te aaien. Later gaf ik de moeder complimenten voor de manier waarop zij met de angst van haar zoontje was omgegaan.

Quinto zelf was een weekje bij zijn echte vader, Vidal's zusje Alba een weekje bij opa en oma op de boot. Vidal miste zijn vriendje Quinto, Leyla haar vriendinnetje Alba, al vond zij het wel "lekker even rustig" dat haar drukkere broer Quinto er even niet was. Zij waren nu op elkaar aangewezen. Quinto en zusje hebben een stiefvader, Vidal en zusje een stiefmoeder.

Geen begroeting van de hond of van mij, nee, Leyla begon meteen te praten, maar nog op afstand en zo snel dat ik vroeg wat zij nu precies gezegd had. Vidal trad op als woordvoerder, zonder enige groet of inleiding: "Als iemand dood is dan blijft hij nog wel in je hart!". Daar spraken deze kinderen dus over. Zij kozen mij onmiddellijk als gesprekspartner. Leyla stelt, hoe jong ook nog, vaak filosofische en religieuze vragen. Daarbij kijkt zij altijd schuin omhoog, alsof zij een antwoord uit de hemel verwacht. "Als ik nou verdriet heb, kan mijn oma dat dan vanuit de hemel zien?"

Quinto heeft onlangs een konijn gekregen, met door zijn opa getimmerd hok, als verjaardagscadeau. Ik werd dus helemaal meegetroond in de achtertuin om het konijn te

zien. Zusje Leyla wil nu ook een konijn. Ook zij wordt binnenkort weer jarig - een datum wist zij niet te noemen.

Quinto (net 8) en zusje Leyla (ruim 6) komen vaak bij mij langs, vaak wel tweemaal per dag als ze van school naar huis lopen. Zij willen dan de hond aaien en - alweer - vertellen. Zij willen dan graag samen met mij de hond uitlaten. Als ik dan zeg dat ik dat net heb gedaan, klinkt het "Oh wat jammer, toen zaten wij nog op school!" Als ik niet vaak genoeg langs hun huis loop vragen ze waar ik dan eigenlijk wel was. Als ik er wel langs loop laten ze allebei om beurten even de hond uit: de straat tot de hoek en dan weer terug, en dan de andere kant op ook tot de hoek en terug - een gemakkelijke hond wat dit betreft.

De ouders zien dit minzaam aan. Ze zijn eenvoudig aanspreekbaar want met warm weer zit iedereen op de stoep buiten. En natuurlijk moest ik in de tuin Quinto's konijn komen zien in het door opa gebouwde hok.

De (stief)vader is gebruikelijk-nors, de moeder een echte 'moeke' die ook andere kinderen opvangt en prima met hen omgaat. Beide kinderen zijn altijd schitterend gekleed. Zij weet ook dat de kinderen mij veel vertellen.

Zo heeft Quinto vaak problemen met zijn oren, iets dat ik aandachtig volg en waarover ook de moeder wel haar verhaal kwijt wil. Zo waren de buisjes in zijn oren er eens uitgevallen: zoeken maar! Oorpijn is afgrijselijk voor kinderen en voor de ouders zeer belastend, vooral in de nacht. Slecht horen is ook heel lastig voor ouders en kind beide.

Quinten is een 'druk boefje' dat sterk leeft in het nu, onmogelijk om te fotograferen omdat hij continu beweegt, een Jantje Onrust. Leyla is nu zes; zij is een filosofisch meisje dat allerlei kwesties ter sprake brengt en nadenkt voor ze iets zegt. Typerend is dat ze dan altijd schuin omhoog naar de hemel kijkt.

Gisteren prak ik haar weer. Broer Quinto is nu een poosje "bij zijn echte vader" op een camping. Hoe het zonder broertje is? Zij, schuin omhoog kijkend: "Nou ... eigenlijk wel even lekker rustig!"

Wat beide kinderen en ik delen en waar ze vaak over beginnen, is: gemis door verhuizingen. Tegenover hen woonde jongetje Lucas en meisje Esmi, voor hen resp. vriendje en vriendinnetje. Dit herhaalde zich met Vidal en Alba, weer resp. vriendje en vriendinnetje. Vooral Quinto en Vidal waren onafscheidelijk. Maar Vidal was ineens verhuisd.

Nardo en Dario

Nardo noemde ik *Niño Cometa*, *Kometenkind*. Ik trof hem voor het eerst toen hij in zijn straat, met een van een buurvrouw geleende sterrenkijker naar de komeet keek die toen te zien was. Zijn moeder vertelde dat Nardo geboren was toen deze komeet, die zo om de zoveel jaar te zien is, ook aan de hemel stond, wat ik mij ook herinnerde. Ik

refereerde aan een verhaal dat kometenkinderen heel bijzonder en begaafd zijn, denk maar aan het Kind Jezus. Nardo glunderde.

Sindsdien was hij zeer geïnteresseerd in kometen, planeten, sterren, ruimtevaart en zo meer. Stond er zoiets in de krant, dan gooide ik dat bij hem door de brievenbus. Zo ook een grote kaart van het zonnestelsel die ik van iemand had gekregen en die ik gekopieerd en weer aan elkaar geplakt had. Zijn moeder bedankte mij hiervoor en zei dat de kaart nu boven zijn bed hing.

Met beide jongens had ik lange gesprekken, rustig gezeten op een van de stoepjes die de huizen daar allemaal hadden. Daarbij passeerde vaak het onderwerp vader. Deze woonde namelijk in Italië, waar het gezin vandaan kwam, dus het was wel een verre vader; Nardo spreekt de taal nog. Soms gingen ze in een vakantie erheen. Groot feest toen deze in een kerstvakantie op bezoek kwam! Gelukkig spreek ik ook een redelijk mondje Italiaans.

Mooi slotcitaat

De nog jonge Lucas liet mij zijn "warmtepukkeltjes" zien op zijn buik: shirtje omhoog, broekje omlaag. Later: "Eczeem" en "muggenbultjes". Hij sprak tot mij de mooie woorden "Ik vind u lief" en Lucas kon zo uit zijn huis komen en in mijn armen springen, onder het oog van zijn ouders. Maar ineens waren ze verhuisd, vertrokken, weg.